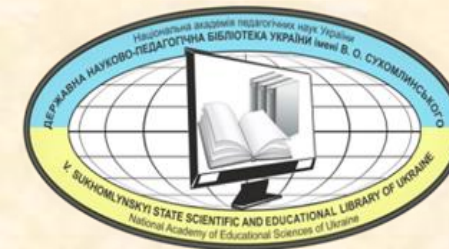

НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ПЕДАГОГІЧНИХ НАУК УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНА НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНА БІБЛІОТЕКА УКРАЇНИ
ІМЕНІ В. О. СУХОМЛИНСЬКОГО
Відділ зберігання фонду, обслуговування користувачів
і соціокультурної діяльності

#працюємо_для_перемоги

Профілізація старшої школи: виклики та перспективи (до Дня працівників освіти)

Профільне навчання

Профільне навчання — це вид диференційованого навчання, який передбачає врахування освітніх потреб, нахилів і здібностей учнів і створення умов для навчання старшокласників відповідно до їхнього професійного самовизначення, що забезпечується за рахунок змін у цілях, змісті, структурі та організації навчального процесу.

Створення системи профільного навчання в старшій школі є одним з положень міжнародних стандартів середньої освіти, зміст яких визначають процеси глобалізації, розвитку світового освітнього простору.

Усвідомлення того, що система освіти повинна слугувати насамперед конкретному громадянину на основі належного врахування громадсько-особистісних прав і пріоритетів – одна з найважливіших світових тенденцій.

Завдання, проголошені у стратегічному документі **«Державний стандарт профільної середньої освіти»** (2024), спрямовані на перехід системи освіти на новий тип гуманістично-інноваційної освіти, досягнення її конкурентоспроможності в європейському та світовому освітньому просторі, формування покоління молоді, здатного робити особистісний духовно-світоглядний вибір, здобувати необхідні знання, набувати навички та компетентності для інтеграції в суспільство на різних рівнях, навчатися протягом життя.

Нормативно-правові засади упровадження дидактичних систем профільної середньої освіти

Правовими засадами впровадження системи профільної середньої освіти є:

Конституція України (1996 р.), Закон України «Про освіту» (2017 р.) та Закон України «Про повну загальну середню освіту» (2020 р.), які визначають засади організації та доступності освіти, структуру повної загальної середньої освіти та порядок її здобуття.

Державний стандарт профільної середньої освіти (2024 р.) конкретизує обов'язкові результати навчання, вимоги до змісту, структури й умов реалізації профільної середньої освіти; спрямовує зміст освіти за двома напрямками: академічному й професійному, що відповідає принципам освітньої гнучкості, відкритості та рівності доступу.

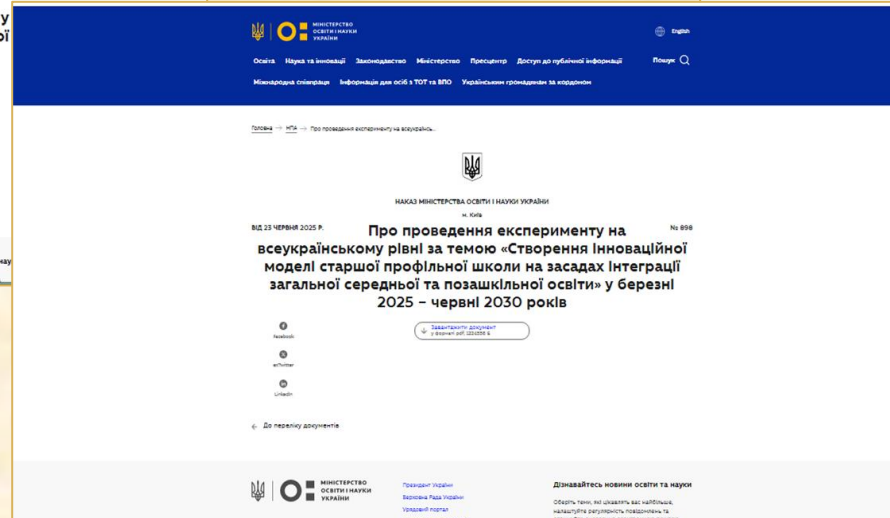
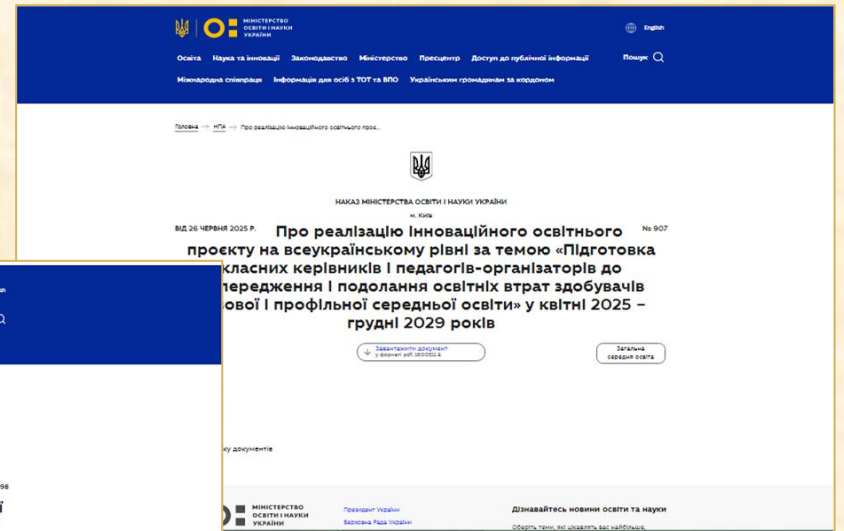
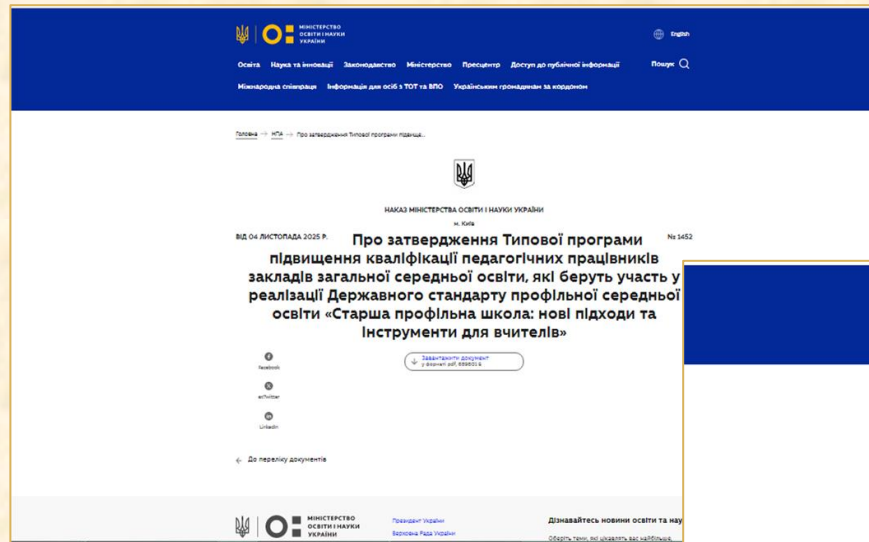
Перелік нормативних актів також охоплює інші документи :

- ❖ законодавчі – **Закон України «Про фахову передвищу освіту» (2019 р.), Закон України «Про вищу освіту» (2014 р.);**
- ❖ підзаконні – **Ліцензійні умови провадження освітньої діяльності (2015 р.), Порядок організації інклюзивного навчання в закладах загальної середньої освіти (2021 р.), Порядок визнання результатів навчання, здобутих за кордоном (2025 р.);**
- ❖ методичні – **Типова освітня програма для 10–12 класів закладів загальної середньої освіти за академічним спрямуванням (2025 р.)** тощо, які деталізують організаційні аспекти здобуття профільної середньої освіти, шляхи підвищення якості профільної середньої освіти й забезпечення її доступності.

Нормативне регулювання узгоджується з Концепцією реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа» на період до 2029 року (2016 р.), Концепцією розвитку цифрових компетентностей та затвердженням плану заходів з її реалізації (2021 р.), Концептуальними засадами освітніх галузей та дорожньою картою реалізації концептуальних засад освітніх галузей у 2025–2030 рр. (2025 р.), Концептуальними засадами реформування профільної середньої освіти (академічні ліцеї) (2024 р.).

Нормативно-правова база забезпечує цілісність і визначає стратегічну спрямованість упровадження дидактичних систем профільної середньої освіти, поєднуючи принципи якості, автономії, гнучкості й доступності освіти. Вона створює основу для реалізації індивідуальних освітніх траєкторій здобувачів профільної середньої освіти, зміцнення академічної доброчесності, підвищення якості профільної підготовки здобувачів профільної середньої освіти.

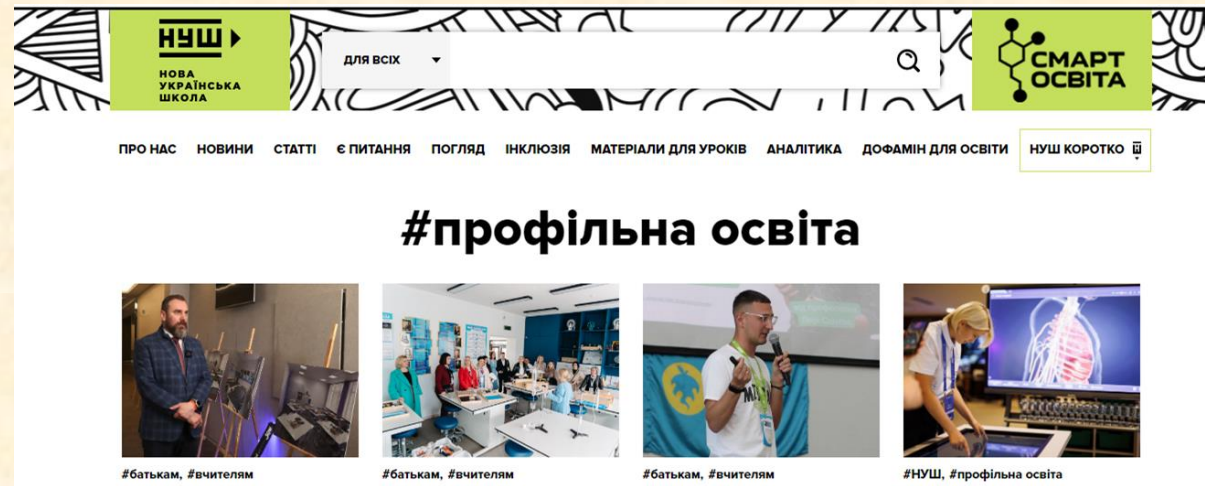
<https://undip.org.ua/wp-content/uploads/2026/01/Anotovani-rez.-2025-rik.pdf>

<https://mon.gov.ua/npa/pro-zatverdzhennia-typovoi-prohramy-pidvyshchennia-kvalifikatsii-pedahohichnykh-pratsivnykiv-zakladiv-zahalnoi-serednoi-osvity-iaki-berut-uchast-u-realizatsii-derzhavnoho-standartu-profilnoi-osvity>

<https://mon.gov.ua/npa/pro-realizatsiiu-innovatsiinoho-osvitnoho-proiektu-na-vseukrainskomu-rivni-za-temoiu-pidhotovka-klasnykh-kerivnykiv-i-pedahohiv-orhanizatoriv-do-poperedzhennia-i-podolannia-osvitnikh-vtrat-zdobuvachiv-novoi-profilnoi-serednoi-osvity-u-kvitni-2025-grudni-2029-rokiv>

<https://mon.gov.ua/npa/pro-provedennia-eksperymentu-na-vseukrainskomu-rivni-za-temoiu-stvorennia-innovatsiinoi-modeli-starshoi-profilnoi-shkoly-na-zasadakh-intehratsii-zahalnoi-serednoi-ta-pozashkilnoi-osvity-u-berезni-2025-cherвні-2030-rokiv>

<https://nus.org.ua/tags/887/>

З 1 вересня 2026 року розпочинається пілотний етап реформи профільної старшої школи – це логічне продовження змін, які стартували ще у 2017 році з впровадженням реформи «Нова українська школа». Тоді трансформація охопила початкову та базову школу, а тепер переходить на рівень 10–12 класів.

Національний запуск профільної старшої школи запланований на 1 вересня 2027 року. А вже з 1 вересня 2026 року пілотування розпочалось у 150 закладах освіти у всіх регіонах країни, які апробують нову модель навчання.

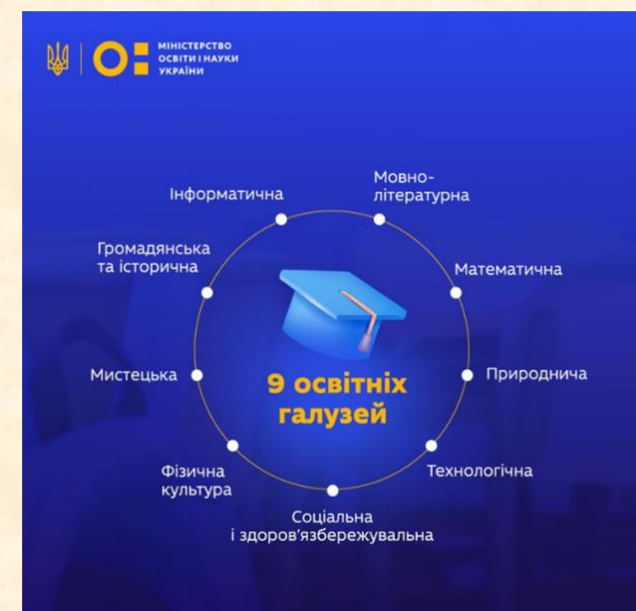
Профілізація старшої школи – це важливий крок у реформі освіти в Україні, спрямований на покращення якості навчання, що дасть змогу учням старших класів поглиблено вивчати окремі групи предметів відповідно до їхніх уподобань, інтересів і вибору майбутньої професії.

Найпоширеніші напрями освітніх галузей:

гуманітарний профіль – акцент на мовах, літературі, історії, суспільних науках;

природничий профіль – поглиблене вивчення біології, хімії, фізики, екології;

технологічний та STEM-профіль – математика, інформатика, інженерні дисципліни, робототехніка.

Національне впровадження профільної середньої освіти визначено законодавством і має чіткий план реалізації:

- затверджено Державний стандарт профільної середньої освіти;
- розроблено та затверджено Типову освітню програму для академічних ліцеїв;
- формується мережа закладів;
- триває підготовка педагогів і навчальних матеріалів. Для вчителів проводять навчання, а також створюють нові підручники та посібники під профільну систему.

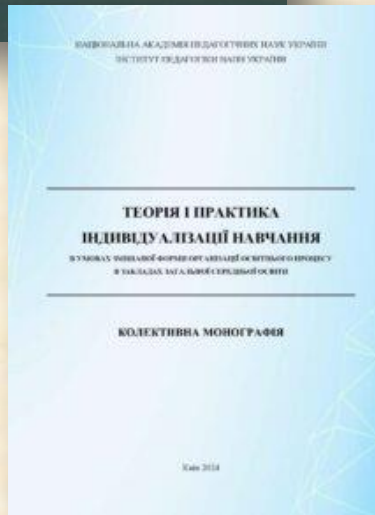

Науково-методичні, навчальні матеріали

Монографії

Освітня сфера України: національні пріоритети, проблеми і перспективи : монографія / Олег Топузов. – Київ : Пед. думка. 2024. – 208 с. – Доступно також: https://undip.org.ua/wp-content/uploads/2024/12/Topuzov_2024_.pdf

Теорія і практика індивідуалізації навчання в умовах змішаної форми організації освітнього процесу в закладах загальної середньої освіти [Електронне видання] : монографія / [авт. кол.: О. М. Топузов, О. В. Малихін, Н. О. Арістова та ін.] ; за наук. ред. О. В. Малихіна. – Київ : Освіта, 2024. – 1099 с. – Режим доступу: https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/743967/1/Монографія_Дидактика_2024.pdf

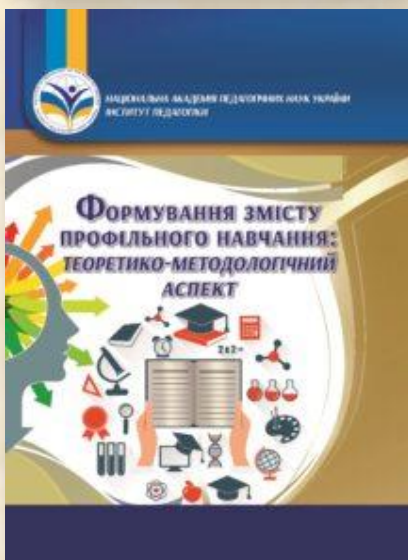
Формування професійно-ціннісних орієнтацій учнів до трудової діяльності в умовах сучасного освітнього середовища : монографія / за ред. З. В. Охріменко.— Київ, 2022. — 152 с. — Доступно також: https://ipv.org.ua/wp-content/uploads/2022/07/Okhrimenko_Z.V._Monohrafiia_2022.pdf

Технології профільного навчання [Електронне видання] : монографія / за наук. ред. Г. О. Васьківської. — Київ : КОНВІ ПРИНТ, 2021. — 304 с. — Режим доступу: https://undip.org.ua/wp-content/uploads/2021/12/Did_2020_Mono_eprint.pdf

Підготовка вчителя біології профільної школи: теорія і практика : монографія / Руслана. Романюк. — Житомир : Євро-Волинь, 2021 — 424 с. — Доступно також: <https://eprints.zu.edu.ua/32712/1/!%20текст%20монографія%20Євро-Волинь%20%20друк.pdf>

Проектування змісту профільного навчання технологій у старшій школі : монографія / А. М. Тарара, Т. С. Мачача, В. І. Туташинський, В. В. Вдовченко. – Київ : КОНВІ ПРІНТ, 2019. – 160 с. – Доступно також: https://undip.org.ua/wp-content/uploads/2021/07/proekt_zmist_2019.pdf

Формування змісту профільного навчання: теоретико-методологічний аспект : кол. монографія / [авт. кол. : Г. О. Васьківська, В. І. Кизенко, С. В. Косянчук та ін.] ; за наук. ред. Г. О. Васьківської. – Київ : КОНВІ ПРІНТ, 2018. – 260 с. – Доступно також: https://undip.org.ua/wp-content/uploads/2021/07/monography_inner_ready.pdf

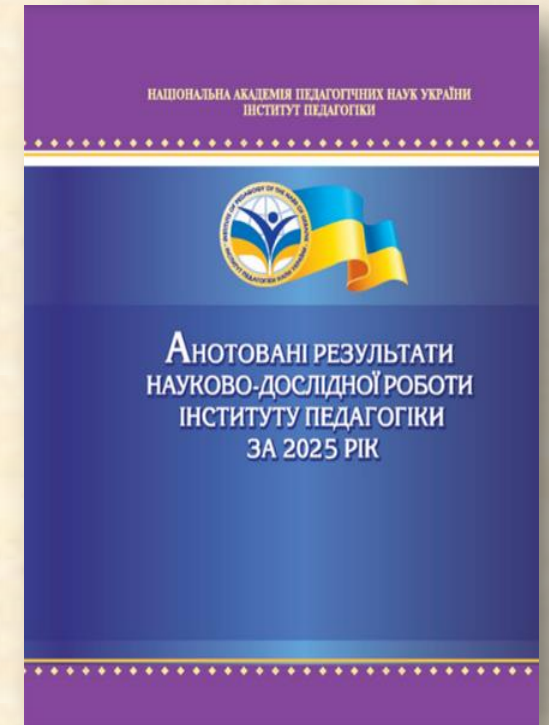
Варіативність форм організації профільного навчання в сільській місцевості: теорія і практика : монографія / В. В. Мелешко. – Київ : Пед. думка, 2018. – 150 с. – Доступно також: https://undip.org.ua/wp-content/uploads/2021/07/monogr_var_2018.pdf

Методичні рекомендації, навчальні посібники, програми

Результати фундаментального дослідження «Дидактичні системи профільної середньої освіти» в Інституті педагогіки НАПН України [Електронний ресурс] : засідання Президії НАПН України, м. Київ, 1 квітня 2026 р. / НАПН України : [офіц. Портал]. – Київ, 2026. – Режим доступу: <https://naps.gov.ua/ua/press/releases/3882/>. – Назва з екрана.

Дидактичні системи профільної середньої освіти // Анотовані результати науково-дослідної роботи Інституту педагогіки за 2025 рік. / Ін-т педагогіки НАПН України. – Київ : Пед. думка, 2025. – С. 47–56. – Доступно також: <https://undip.org.ua/wp-content/uploads/2026/01/Anotovani-rez.-2025-rik.pdf>

Формування профілів навчання в академічних ліцях [Електронний ресурс] : метод. рек. / Н. Богданець-Білооскаленко, Д. Васильєва, М. Головка [та ін.]. – Київ : Пед. думка, 2025. – 69 с. – Режим доступу: https://undip.org.ua/wp-content/uploads/2025/10/MR_Formuvannia_profiliv_1.pdf

Освітня програма профільної середньої освіти академічного спрямування [Електронний ресурс] / Н. Богданець-Білооскаленко, Д. Васильєва, М. Головка [та ін.]. – Київ : Пед. думка, 2025. – 39 с. – Режим доступу: https://undip.org.ua/wp-content/uploads/2025/10/OP_1.pdf

Упровадження дидактичних систем профільної середньої освіти [Електронний ресурс] : метод. рек. / [Малихін О. В., Арістова Н.О., Ліпчевська І. Л. та ін.] ; Ін-т педагогіки НАПН України. – Київ : Пед. думка, 2025. – 107 с. – Режим доступу: https://undip.org.ua/wp-content/uploads/2025/11/Metod.rek._Dydaktyka.pdf

Старша профільна школа: кроки до становлення. Версія 2.0. / Фасоля О., Сеїтосманов А., Мархлевські В. — Київ, 2024. — 76 с. — Доступно також:

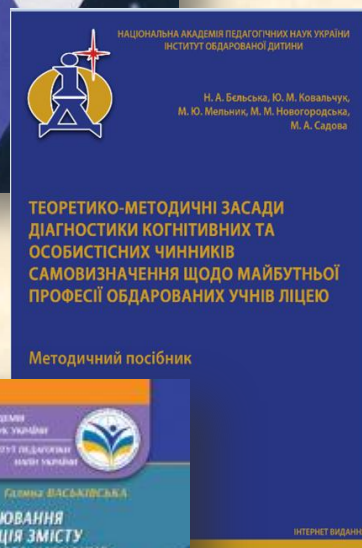
<https://drive.google.com/file/d/1CbDJGB1rApKZQ87Tk3jbbqQZqFDaWqrXV/view>

Індивідуалізація навчання в умовах змішаної форми організації освітнього процесу у профільній старшій школі [Електронний ресурс] : метод. посіб. / Топузов О. М., Малихін О. В., Алексеева С. В., Арістова Н.О. — Київ : Освіта, 2024. — 99 с. — Режим доступу: <https://undip.org.ua/wp-content/uploads/2024/06/Profilna-shkola.pdf>

Забезпечення соціально-психологічної підтримки громадськістю профільної 12-річної школи : метод. рекомендації / Капустюк О. М., Петренко І. В. ; НАПН України, Ін-т соц. та політ. психології. — Кропивницький, 2022. — 54 с. — Доступно також: <https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/733574/1/methodrec-kapuspetre-2022.pdf>

Організація допрофільної підготовки та профільного навчання у закладах освіти: теоретичний та практичний аспекти : навч.-метод. посіб. / М-во освіти і науки України [та ін. ; упоряд.: Павлова Л. М., Голубенко Л. В.]. – Київ ; Чернівці : Букрек, 2022. – 110 с.

Теоретико-методичні засади діагностики когнітивних та особистісних чинників самовизначення щодо майбутньої професії обдарованих учнів ліцею : метод. посіб. / Н. А. Бельська, Ю. М. Ковальчук, М. Ю. Мельник [та ін.] ; НАПН України, Ін-т обдар. дитини НАПН України. – Київ : Ін-т обдар. дитини НАПН України, 2021. – 144 с. – Режим доступу:

[https://iod.gov.ua/content/docs/documentspdf/183/teoretiko-metodichni-zasadi-diagnostiki .pdf](https://iod.gov.ua/content/docs/documentspdf/183/teoretiko-metodichni-zasadi-diagnostiki.pdf)

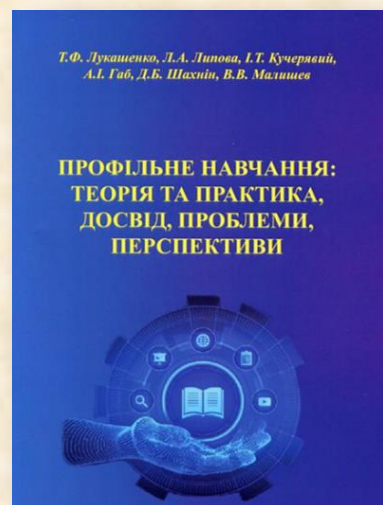
Конструювання і реалізація змісту профільного навчання: особистісно орієнтований підхід : практ. посіб. / Г. О. Васьківська ; Ін-т педагогіки Нац. акад. пед. наук України. – Київ : КОНВІ ПРІНТ, 2019. – 96 с. – Доступно також: https://undip.org.ua/wp-content/uploads/2021/07/Konstr_2019.pdf

Обираємо професії типу «людина — людина», «людина — знакова система», «людина — художній образ» : навч. посіб. / Доротюк В. І. [та ін.] ; Ін-т педагогіки Нац. акад. пед. наук України. — Київ : КОНВІ ПРІНТ, 2019. — 112 с. — Доступно також: https://undip.org.ua/wp-content/uploads/2021/07/maket_2019-2.pdf

Обираємо професії типу «людина — природа», «людина — техніка» : навч. посіб. / Доротюк В. І. [та ін.] ; Ін-т педагогіки Нац. акад. пед. наук України. — Київ : КОНВІ ПРІНТ, 2019. — 112 с. — Доступно також: https://undip.org.ua/wp-content/uploads/2021/07/maket_2019_final.pdf

Профільне навчання: теорія та практика, досвід, проблеми, перспективи : навч. посіб. / Т. Ф. Лукашенко [та ін.] ; Відкритий міжнар. ун-т розвитку людини "Україна". — Київ : Ун-т "Україна", 2019. — 293 с.

Публікації в періодичних виданнях

Дидактичні системи профільної середньої освіти : За результатами наукової доповіді на засіданні Президії НАПН України, 1 квітня 2026 р. [Електронний ресурс] / Малихін О. В., Ліпчевська І. Л. // Вісник Національної академії педагогічних наук України. – 2026. – Т. 8, № 1. – Режим доступу:

<https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/749375/1/Text.pdf>

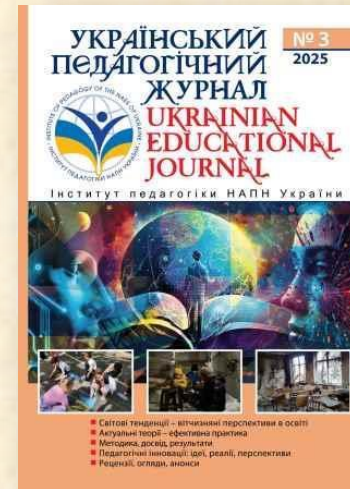
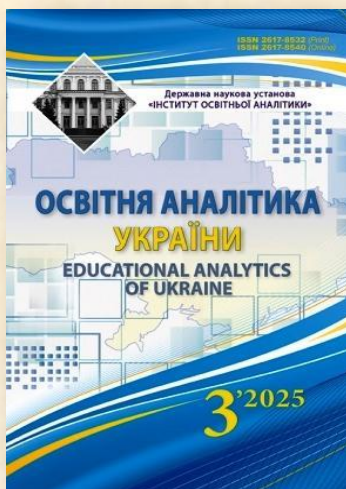
Науково-методичне забезпечення формування кар'єрної спрямованості в учнів у сучасних умовах [Електронний ресурс] / Охріменко З. В., Морін О. Л., Шевенко А. М. // Вісник Національної академії педагогічних наук України. – 2025. – Т. 7, № 1. – Режим доступу:

<https://visnyk.naps.gov.ua/index.php/journal/article/view/577/646>

Профільна середня освіта: концептуальні засади для Нової української школи [Електронний ресурс] / Кремень В. Г., Топузов О. М., Ляшенко О. І., Мальований Ю. І., Засєкіна Т. М. // Вісник Національної академії педагогічних наук України. – 2023. – Т. 5. – № 2. – Режим доступу:

<https://visnyk.naps.gov.ua/index.php/journal/article/view/389/452>

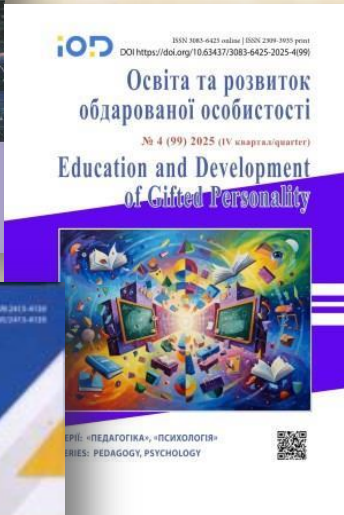
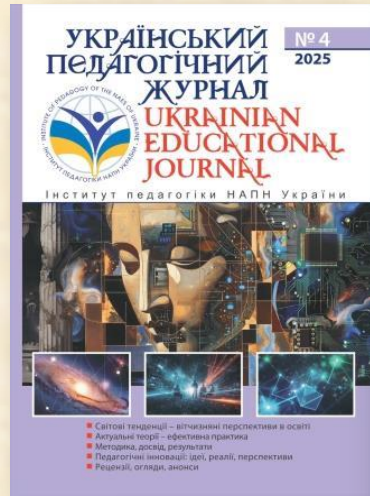

Аналіз мережі ліцеїв у контексті реформи профільної середньої освіти / А. О. Литвинчук, О. А. Барабаш, М. І. Шараєвська // Освіт. аналітика України. – 2025. – Вип. 3 (35). – С. 36–53. – Доступно також: https://science.iea.gov.ua/wp-content/uploads/2025/11/3_Lytvynchuk_Barabash_Sharaievskia_Derepa_335_2025_36-53.pdf

Теоретичні основи розроблення змісту профільної середньої освіти та формування профілів [Електронний ресурс] / Л. Шелестова // Освіта. Інноватика. Практика. – 2025. – Т. 13, № 8. – С. 171–179. – Режим доступу: <https://oip-journal.org/index.php/oip/article/view/606/475>

Мотиваційна функція педагогічних технологій у профільній середній освіті: сучасний вимір [Електронний ресурс] / Л. Шелестова // Укр. пед. журн. – 2025. – № 3. – С. 27–37. – Режим доступу: <https://uej.undip.org.ua/index.php/journal/article/view/893/1080>

Модель сучасного випускника профільної школи: стратегія розвитку особистості [Електронний ресурс] / О. Барановська // Укр. пед. журн. – 2025. – № 4. – С. 27–37. – Режим доступу: <https://uej.undip.org.ua/index.php/journal/article/view/923/1117>

Обдарованість учнів і вибір профілю навчання в ліцеї [Електронний ресурс] / А. С. Кудра // Освіта та розвиток обдар. особистості. – 2025. – № 4 (99). – С. 128–132. – Режим доступу: <https://otr.iod.gov.ua/ojs/index.php/otr/article/view/301/292>

Профільна середня освіта в Україні: розроблення змісту та формування профілів [Електронний ресурс] / Л. Шелестова // Пед. інновації: ідеї, реалії, перспективи. – 2024. – Вип. 2 (33). – С. 7–18. – Режим доступу: https://pi.iod.gov.ua/images/pdf/2024_2/1.pdf

Бібліографічні показчики

Оновлення змісту базової середньої та профільної освіти [Електронний ресурс] // Нова Українська школа – ключова реформа шкільної освіти в умовах цифровізації суспільства: стан, досягнення та перспективи розвитку : наук.-допом. бібліогр. показч. / НАПН України, ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського, від. наук.-освітніх інформ. ресурсів і метод. супроводу освітянських бібліотек ; [упоряд.: Пономаренко Л. О., Романова Г. М., Бондарчук О. Б. та ін. ; наук. ред. Пономаренко Л. О.]. – Електронне видання. – Київ : Ямчинський О. В., 2025. – С. 81–84. – Режим доступу: https://dnpb.gov.ua/wp-content/uploads/2025/11/NUSh_is_a_key_reform_of_school_education_in_the_context_of_the_digitalization_of_society.pdf

Там само: **Методика навчання за освітніми галузями.** – С. 85–163.

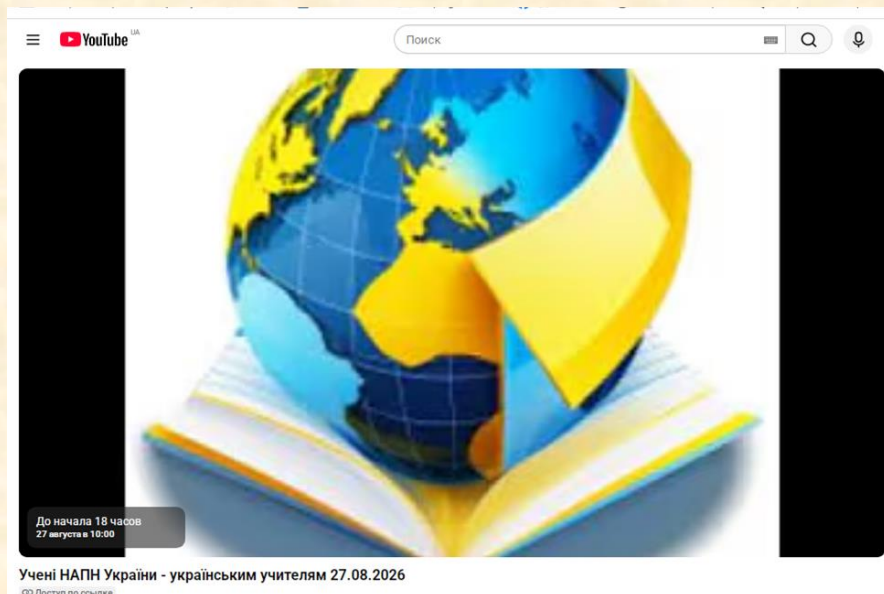

Профільне навчання в старшій школі: шляхи розвитку : наук.-допом. бібліогр. показч. Вип. 1 / АПН України, ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського ; [уклад.: Л. О. Пономаренко та ін. ; бібліогр. ред. Є. К. Бабиць; рецензент Н. М. Бібік]. – Київ, 2004. – 163 с. – Доступно також: https://dnpb.gov.ua/wp-content/uploads/2016/01/idex_1_15.pdf

Науково-практичні конференції, форуми, семінари

Всеукраїнський науково-практичний вебінар «Взаємодія закладів загальної середньої та професійної освіти у здійсненні професійної орієнтації учнівської молоді на робітничі професії» [Електронний ресурс]. – 11.06.2026, м. Хмельницький / Нац. акад. пед. наук України [та ін.] // YouTube. – Електрон. зображув. дані. – Режим доступу: <https://www.youtube.com/watch?v=LwrG0KLJRaQ>. – Назва з екрана. – Дата публікації: 12.06.2026. – Дата перегляду: 22.09.2026.

Нова українська школа у 2026/2027 навчальному році: реалізація наступності між базовою і профільною освітою [Електронний ресурс] : виступ на веб-конференції Національної академії педагогічних наук України «Учені НАПН України – українським учителям». 27.08.2026 / Засєкіна Т. М. ; Нац. акад. пед. наук України // YouTube. – Електрон. зображув. дані. – Режим доступу: <https://www.youtube.com/watch?v=6J1yc9x5B5Y>. – Назва з екрана. – Дата публікації: 27.08.2026. – Дата перегляду: 22.09.2026.

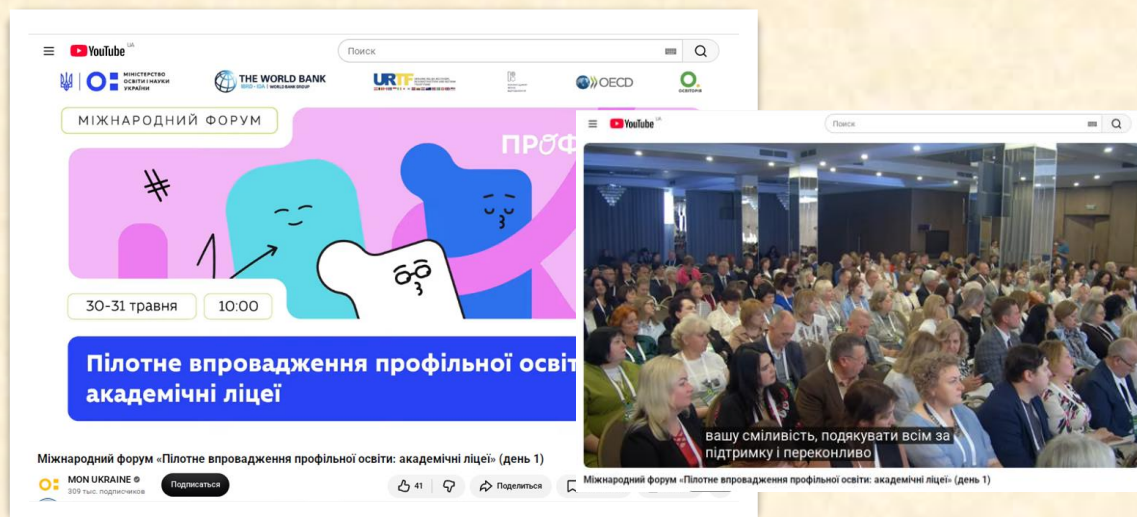

Практичні механізми співпраці закладів загальної середньої і професійної освіти [Електронний ресурс] / О. Слободяник // Професійна освіта в умовах цифрової трансформації та технологічної модернізації: виклики та перспективи розвитку : матеріали VI Міжнар. наук.-практ. конференції (м. Київ, 8 травня 2026 р.) / Ін-т проф. освіти НАПН України ; [за наук. ред. В. О. Радкевич, М. А. Пригодія]. – Київ : ІПО НАПН України, 2026. – С. 379–384. – Режим доступу: https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/749181/1/Konf_2026_IVE.pdf.

VI Міжнародна науково-практична конференція «Професійна освіта в умовах цифрової трансформації та технологічної модернізації: виклики та перспективи розвитку» [Електронний ресурс] / Ін-т проф. освіти НАПН України // YouTube. – Електрон. зображув. дані. – Режим доступу: <https://www.youtube.com/watch?v=CjcFWFqen2s>. – Назва з екрана. – Дата публікації: 19.05.2026. – Дата перегляду: 22.09.2026.

Трансформація професійної освіти в контексті сучасних цивілізаційних і національних викликів [Електронний ресурс] : матеріали методол. семінару (м. Київ, 2 квітня 2026 р.) / [за наук. ред.: Н. Г. Ничкало, В. О. Радкевич, М. А. Пригодій та ін.]. – Київ : ІПО НАПН України, 2026. – 327 с. – Режим доступу: https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/749255/1/MS_2026_16.pdf

Міжнародний форум «Пілотне впровадження профільної освіти: академічні ліцеї» [Електронний ресурс] / М-во освіти і науки України [та ін.] // YouTube. – Електрон. зображув. дані. – Режим доступу: https://www.youtube.com/live/6_3DVpM37Nk. – Назва з екрана. – Дата публікації: 30.05.2026. – Дата перегляду: 22.09.2026.

Професійне становлення особистості: проблеми і перспективи [Електронний ресурс] : матеріали доп. XIII міжнар. наук.-практ. конф., м. Хмельницький, 06–07 листоп. 2025 р. : У 2 ч. / М-во освіти і науки України [та ін.] ; / ред. кол.: Н. Г. Ничкало, В. О. Радкевич, І. В. Андрощук [та ін.]. – Хмельницький : ХНУ, 2025.

Ч. 1. – 2025. – 318 с. – Текст укр., англ., пол. – Бібліогр. в кінці ст. – Режим доступу: <https://drive.google.com/file/d/1NjPP6RmWE6l-y3cSAwRw-I71p59JZmfh/view>

Ч. 2. – 2025. – 210 с. – Текст укр., англ., пол. – Бібліогр. в кінці ст. – Режим доступу: <https://drive.google.com/file/d/1fHns0boxElxnrxtfV929fnKgUZDwpamj/view>

Інноваційні трансформації в сучасній освіті: виклики, реалії, стратегії [Електронний ресурс] : зб. матеріалів VII Всеукр. відкр. наук.-практ. онлайн-форуму, Київ, 25–28 лист. 2025 / МОН України; НАН України; НАПН України [та ін.] ; за заг. ред. І. М. Савченко, В. В. Ємець. – Київ : Нац. центр "Мала Академія наук України", 2025. – 344 с. – Режим доступу: <https://iod.gov.ua/content/events/80/vii-vseukrayinskiy-vidkritiy-naukovo-praktichniy-onlayn-forum--innovaciyni-transformaciyi-v-suchasniy-osviti--vikliki--realiyi--strategiyi-publications.pdf?1767612879.4069>

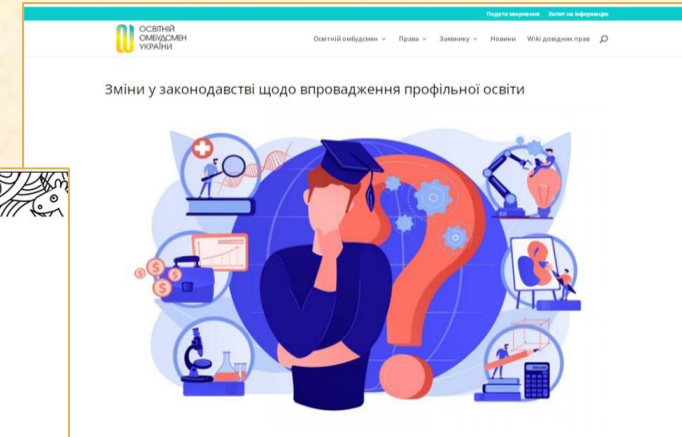
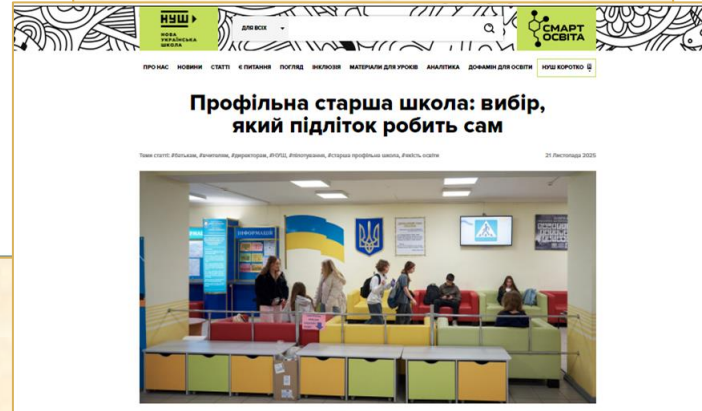
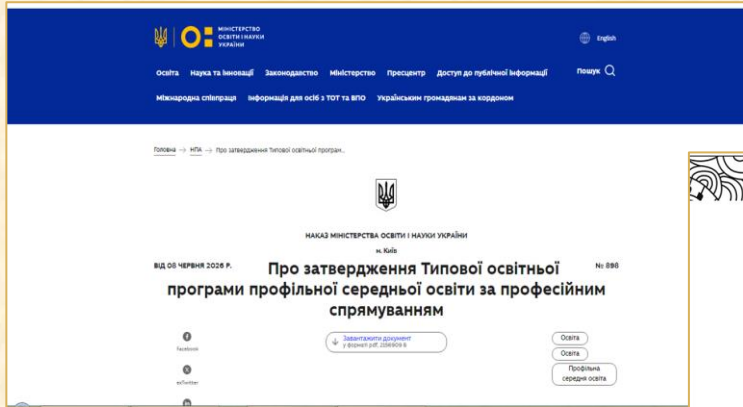

Допрофільна підготовка учнів у сучасній гімназії: стан, проблеми, перспективи : зб. тез Всеукр. наук.-практ. семінару / Ін-т педагогіки НАПН України. – Київ : Пед. думка, 2021. – 72 с. – Доступно також: https://undip.org.ua/wp-content/uploads/2021/10/Zbirnyk_tez_seminaru.pdf

Теорія і практика моделювання інноваційного розвитку профільного закладу загальної середньої освіти технічної спрямованості для академічно здібних учнів : збірник тез Всеукраїнської науково-практичної конференції / Ін-т педагогіки НАПН України [та ін.]. – Київ : Пед. думка, 2020. – 84 с. – Доступно також: https://undip.org.ua/wp-content/uploads/2021/07/zbirnyk_konferentsii_veresen .pdf

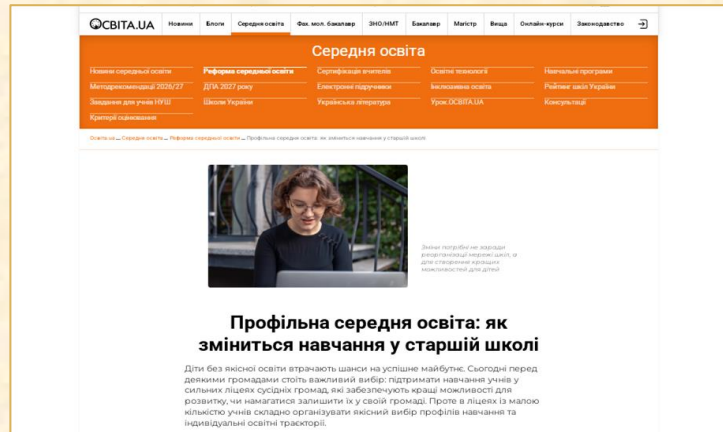
Електронні ресурси

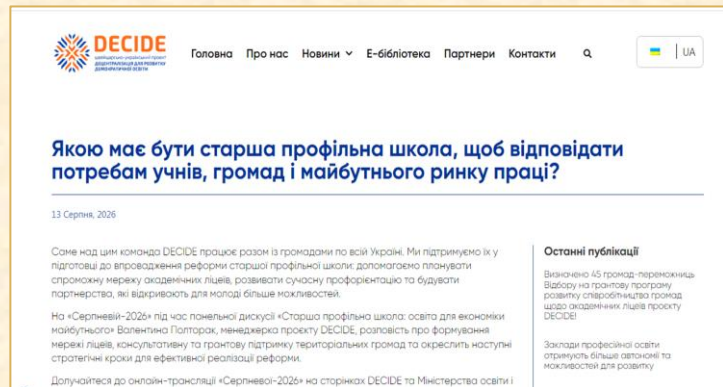
Про затвердження Типової освітньої програми профільної середньої освіти за професійним спрямуванням [Електронний ресурс] // Міністерство освіти і науки України : [вебсайт]. – Київ, 2026. – Режим доступу: <https://mon.gov.ua/npa/pro-zatverdzhennia-typovoi-osvitnoi-prohramy-profilnoi-serednoi-osvity-za-profesiinym-spriamuvanniam>

Профільна старша школа: вибір, який підліток робить сам [Електронний ресурс] // Нова українська школа : [вебсайт], 2026. – Режим доступу: <https://nus.org.ua/2025/11/21/profilna-starsha-shkola-vybir-yakyj-pidlitok-robyt-sam/>

Зміни у законодавстві щодо впровадження профільної освіти [Електронний ресурс] // Освітній омбудсмен України : [вебсайт], 2026. – Режим доступу: <https://eo.gov.ua/1952-2/2021/07/22/>

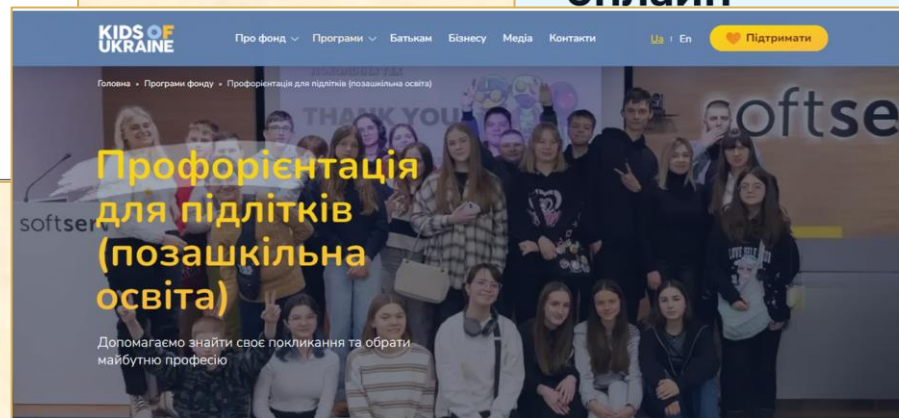
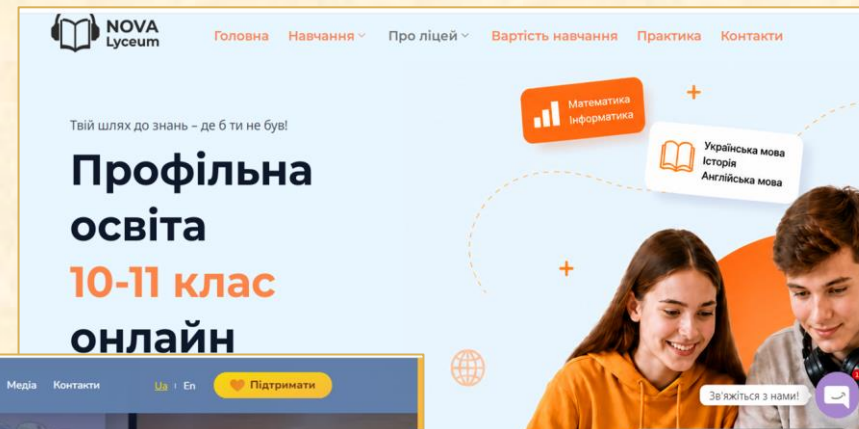
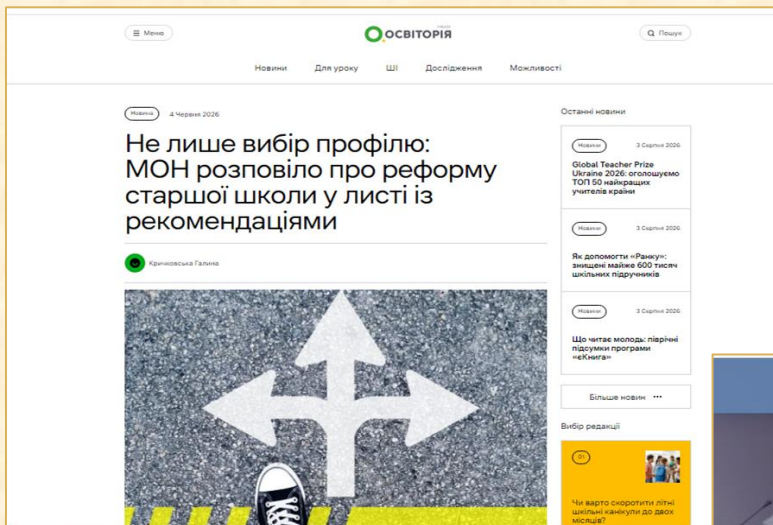
Профільна середня освіта: як зміниться навчання у старшій школі [Електронний ресурс] // Освіта.ua : [вебсайт], 2026. – Режим доступу: <https://osvita.ua/school/reform/94021/>

Якою має бути старша профільна школа, щоб відповідати потребам учнів, громад і майбутнього ринку праці? [Електронний ресурс] // DECIDE : [вебсайт], 2026. – Режим доступу: <https://decide.in.ua/yakoyu-maye-buty-starsha-profilna-shkola-shhob-vidpovidaty-potrebam-uchniv-gromad-i-majbutnogo-rynku-praczi/>

Профільна старша школа в Україні з 2027 року: як працюватиме модель і що зміниться для STEM-освіти [Електронний ресурс] // Освітній холдинг А+ : [вебсайт], 2026. – Режим доступу: <https://aplus.ua/news/ukraine-specialized-secondary-school-2027-stem-cluster-education-model/>

Не лише вибір профілю: МОН розповіло про реформу старшої школи у листі із рекомендаціями [Електронний ресурс] // Освіторія Медіа : [вебсайт], 2026. – Режим доступу: <https://osvitoria.media/news/ne-lyshe-vybir-profilyu-mon-vidpovilo-na-golovni-zapytannya-pro-reformu-starshoyi-shkoly-u-lysti-rekomendatsiyi/>

Профільна освіта 10–11 клас онлайн [Електронний ресурс] // NOVA Lyceum : [вебсайт], 2026. – Режим доступу: <https://school-nova.com/profilna-osvita-10-11-klas-online/>

Профорієнтація для підлітків (позашкільна освіта) [Електронний ресурс] : **Допомагаємо знайти своє покликання та обрати майбутню професію** // KIDS OF UKRAINE : [вебсайт], 2026. – Режим доступу: <https://kidsofua.org/programy/proforiyentatsiya-dlya-pidlitkiv/>

Адреса:

вул. Берлінського М., 9
Київ, 04060
Україна

<https://dnpb.gov.ua/ua/>

E-mail:

dnpb.naes@gmail.com (для офіційних звернень)

dovidka_dnpb@i.ua (для довідок)

fond.dnpb@ukr.net (послуги для
віддаленого користувача)

Виставку підготувала Мелещенко Л. М. – головний бібліотекар
відділу зберігання фонду, обслуговування користувачів і
соціокультурної діяльності;
відповідальна Бондарчук О. Б. – завідувач відділу.

Використано матеріали з фонду ДНПБ України
ім. В. О. Сухомлинського та інтернет-ресурси (дата звернення
22.09.2026)